

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Sint-Maartensplein

(Brugge, West-Vlaanderen))

Projectcode: 2020C275
April 2020

NOTA

DEEL 1: RESULTATEN VAN HET VOORONDERZOEK MET
INGREEP IN DE BODEM

Voorafgaand:

- Verslag van resultaten bureauonderzoek (2018C177)
- Programma van maatregelen (2018C177)
- Melding prospectie met ingreep in de bodem (2020C275)

Colofon

Ruben Willaert NV
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Bot Bart

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /

De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:

Ruben Willaert NV, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2020

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV.

Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 1. Programma van maatregelen	6
1.1 Administratieve gegevens	6
1.2 Aanleiding van het vooronderzoek	7
1.3 Resultaten vooronderzoek met ingreep in de bodem.....	8
1.4 Confrontatie met de geplande werken en gemotiveerd advies	9
1.4.1 Geplande werken	9
1.4.2 Advies	11
1.5 Programma van maatregelen vlakdekkende opgraving	11
1.5.1 Afbakening	11
1.5.2 Onderzoeksvragen	12
1.5.3 Onderzoeksstrategie en –methode	14
1.5.4 Conservatiestrategie.....	15
1.5.5 Natuurwetenschappelijk onderzoek.....	15
1.5.6 Eindcriteria	15
1.5.7 Uitzonderingsmodaliteiten.....	15
1.5.8 Uitvoeringstermijn en kostenraming	15
1.5.9 Noodzakelijke competenties van de uitvoerders	15
1.5.10 Risicofactoren	16
1.5.11 Vondsten	16
1.6 Bibliografie	17

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).....	7
Figuur 2 Plan met aanduiding van de verschillende onderzoekzones. (bron: overgenomen uit bureaustudie 2018C177).....	8
Figuur 3 GRB-basiskaart met vereenvoudigde weergave van de geplande werken (bron: geopunt)	10
Figuur 4 GRB-basiskaart met aanduiding van de zone met vlakdekkend opraving. (bron: geopunt)	12

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.6

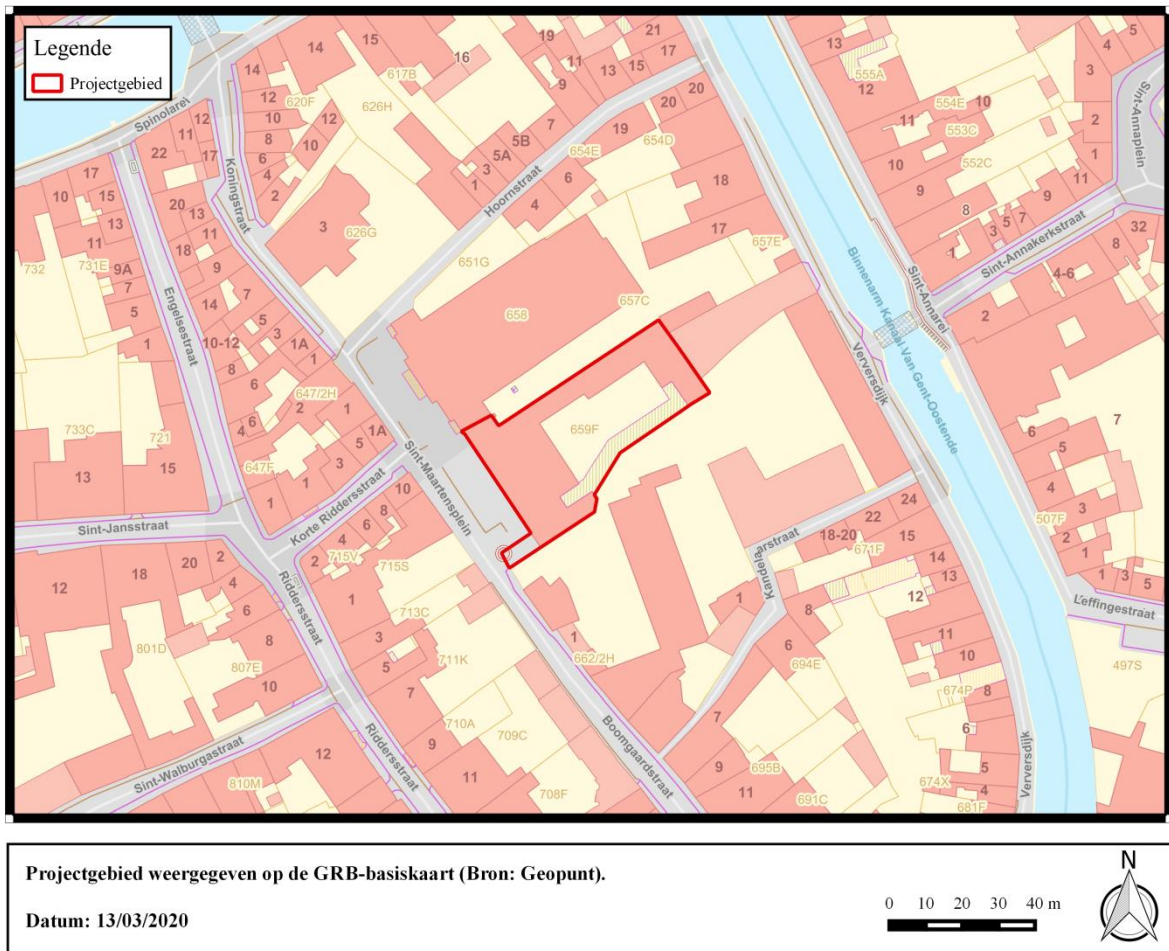

Deel 1. Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen)
	Gemeente	Brugge
	Deelgemeente	/
	Postcode	8000
	Adres	Sint-Maartensplein 6
	Toponiem	/
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} : 70371.817 Y _{min} : 211818.190 X _{max} : 70412.496 Y _{max} : 211886.651
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Brugge 1ste Afd., Sectie A, nr. 659f	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	/	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Bot Bart (erkend archeoloog) Debouck Yelmer (assistent-archeoloog) Vanbrabant Elenora (assistent-archeoloog) Arno Van Den Dorpel (assistent-archeoloog)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	

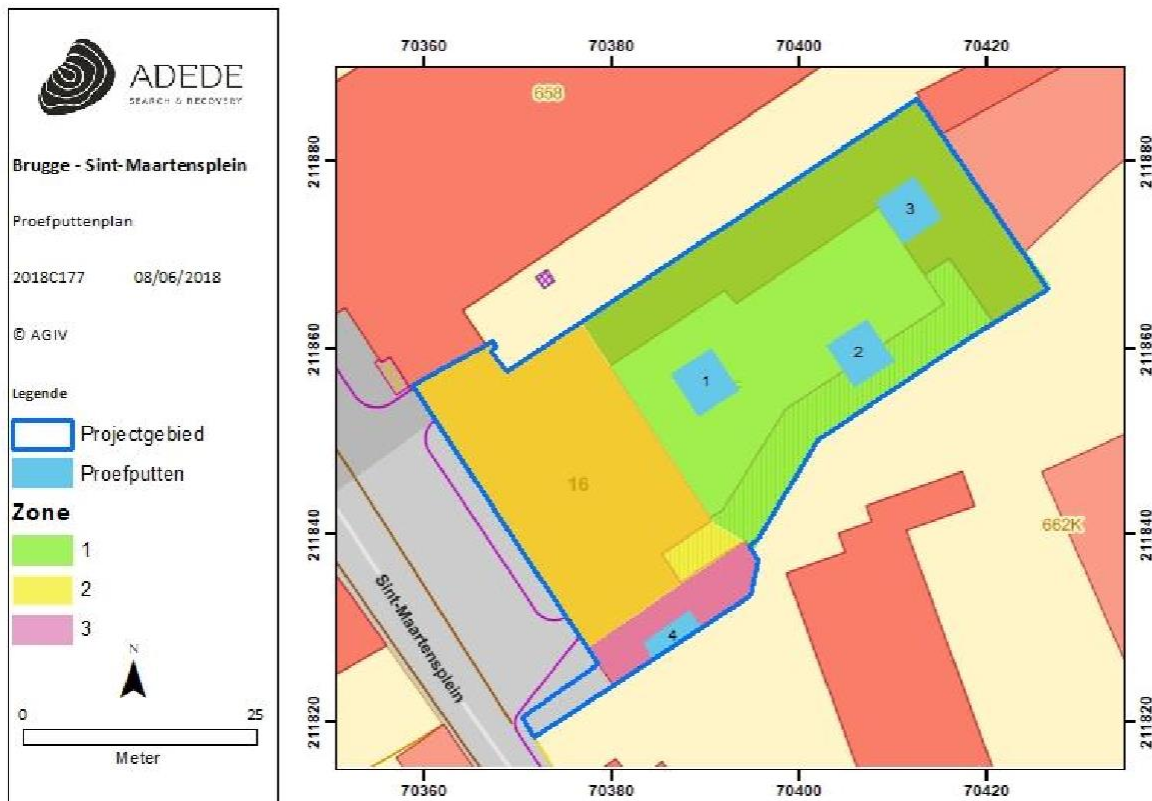

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastranummers (Bron: Geopunt).

1.2 Aanleiding van het vooronderzoek

In eerste instantie werd een archeologienota opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 300 m² of meer bedraagt. De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt **1832m²**, vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied. Het plangebied is gelegen binnen de vastgestelde archeologische zone van de historische stadskern van Brugge. Het onderzoeksterrein situeert zich noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. De archeologienota¹ bestond enkel uit een bureauonderzoek, in het programma van maatregelen was opgenomen dat er een proefonderzoek met ingreep in de bodem diende uitgevoerd te worden in uitgesteld traject. In

het verslag van resultaten van deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten van dit proefonderzoek beschreven. Let wel, dit is de eerste fase van het onderzoek zoals beschreven in het programma van maatregelen in de archeologienota (zone 1 en zone 3). Zone 2 (werfbegeleiding) wordt opgestart bij aanvang van de werken.

Figuur 2 Plan met aanduiding van de verschillende onderzoekzones. (bron: overgenomen uit bureaustudie 2018C177)

1.3 Resultaten vooronderzoek met ingreep in de bodem

In totaal werden, conform het programma van maatregelen van de archeologienota, 4 proefputten aangelegd binnen het plangebied. In totaal konden zeker 3 archeologische niveaus onderscheiden worden. Het eerste archeologische niveau bevonden zich tussen +6m TAW en +5,2m TAW. Het tweede archeologische niveau bevond zich tussen +4,59TAW en +4,39m TAW. Onder deze ‘bouwrijpe fase’ bevindt zich een laatste niveau. Hoe diep dit niveau zich bevindt is niet geweten. Er moet echter rekening gehouden worden met een eventueel tussenniveau.

Tijdens het proefputtenonderzoek werden verschillende waardevolle archeologische sporen gevonden. Het ging hierbij om ophogingspakketten/afvalpakketten, houten structuren (beschoeiing), bakstenen funderingen (muurwerk, waterput, beerput). De oudste sporen dateren uit de 12de – 13de eeuw en kunnen in verband met grondverbetering gebracht worden. Het ging om vrij humeuze ophogingspakketten waar vrij veel vondstenmateriaal vervat zat (aardewerk en dierlijk botmateriaal). Daarnaast werden verscheidene houten constructies gevonden die vermoedelijk als beschoeiing dienden. Verschillende structuren in baksteen getuigen van een vrij intense bebouwing binnen het plangebied. Vermoedelijk kunnen de

funderingen in verband gebracht worden met het voormalig 'Hof van Moeskroen' en/of het Jezuïetencollege. Een beerput in werkput 1 bevatte vrij veel vondstenmateriaal uit de overgang late middeleeuwen/nieuwe tijden. In werkput 3 werd een waterput aangetroffen. In werkput 4 werden verschillende bakstenen structuren gevonden die in verband gebracht kunnen worden met de bebouwing zoals weergegeven op de Ferrariskaart (1777).

Over het algemeen werd een relatief dik puinpakket (circa 0,8m dik tot 1,4m dik) aangetroffen op het terrein. In werkput 1 verstoorde een vrij grote betonnen pijler de archeologische resten. Ten noorden van werkput 4 werd bij het afgraven een grote betonnen constructie/put gevonden. Dit was nog een restant van de voormalige sanitaire ruimte. Een belangrijk punt is de **grondwatertafel** die zich manifesteerde vanaf een diepte van +4,8m TAW of circa 1,4m onder het oppervlak.

1.4 Confrontatie met de geplande werken en gemotiveerd advies

1.4.1 Geplande werken

De geplande werken houden een herbestemming in van het Huis van Hamme en de achterliggende schoolgebouwen en speelplaats. In de huidige situatie worden de gebouwen ingenomen door het stedelijk Lyceum Hemelsdaele. De geplande werken houden een herbestemming in van het herenhuis tot appartementen.

Vooraan, naast het herenhuis, wordt de huidige conciërgewoning vervangen door een nieuwbouw van drie bouwlagen voorzien. Op het gelijkvloers worden fietsenstallingen en berging georganiseerd, op de eerste verdieping komt een leefruimte van het achterste appartement en een buitenkamer voor het appartement aan de voorzijde. Op tweede verdieping een leefruimte en terras voor het achterste appartement. De nieuwbouw wordt gefundeerd door middel van een sleuffundering en palenfundering.

Achteraan het projectgebied wordt de bestaande bebouwing en verharding afgebroken en komen 2 losstaande nieuwbouwwoningen, waaronder zich een halfondergrondse parking zal bevinden. De parking zal worden aangelegd op palenfundering en zal ca. 430m² in beslag nemen. Er komt ca. 655m² tuinaanleg waarvan een 180m² bovenop de parking wordt gepland. Er worden hierbinnen ook enkele terrassen voorzien die ca. -15cm ten opzichte van de vloerpas worden gepland. Ook boven de garage worden terrassen gepland, deze zijn hoger gelegen dan de rest van de tuin en te bereiken via een zwevende trap. De overige ruimte, boven de parking en tussen het huis van Hamme en de nieuwbouwwoningen wordt maximaal ingevuld met groenaanleg.

De bestaande riolering binnen het projectgebied wordt buiten werking gesteld en vernieuwd. Het nieuwe rioleringsstelsel zal gescheiden zijn. Er worden 2 nieuwe septische putten geplaatst. Eén zal een inhoud van 3000l hebben en is voorzien voor de nieuwbouwwoningen (bevindt zich ter hoogte van de kelderruimte) en een andere put zal een inhoud van 7000l hebben en is voorzien voor de nieuwe appartementen in het monument (bevindt zich ten westen van de nieuwbouw in de zuidwestelijke hoek). Voor de afvoer van hemelwater worden 3 putten voorzien, elke ééngezinswoning krijgt een put van 5000l (onder de kelderruimte), de meergezinswoning krijgt een put van 17500l (de twee putten bevinden zich ter hoogte van werkput 2). De waterafvoer naar rioleringen zal ook nooit dieper dan -90cm onder het maaiveld worden gepland zodat dit gravitair naar de bestaande rioleringsnetten kan worden

afgevoerd. In de tuin wordt tevens een wadi voorzien voor wateropvang die op minimum -1m diepte wordt ingepland.

Samenvattend: Het terrein wordt met circa 50cm opgehoogd. Ter hoogte van de nieuwbouw en bijhorende ondergrondse parkeergarage (paarse zone op het plan) wordt een integrale verstoring van het bodemarchief verwacht. De kelder wordt op een vrij aanzienlijke diepte uitgegraven (circa 1,5m onder het oppervlak). Bovendien wordt een vrij dicht grid van palenfundering gebruikt. Centraal binnen deze parkeergarage worden 2 hemelwaterputten en een septische put uitgegraven met bijhorende nutsleidingen. In de parkeergarage wordt tevens een liftput geïnstalleerd. De parkeergarage zal toegankelijk zijn via een hellend vlak (groen). Aan de uiterste noordoostelijke zijde van dit hellend vlak zal de impact -1,2m ten opzichte van het oppervlak. Naar het zuidwesten toe wordt deze impact gradueel minder. Ten westen van de nieuwbouw wordt een wadi gegraven met een minimale diepte van -1m ten opzichte van het oppervlak (lichtblauwe kleur). Nog meer naar het westen worden 2 kleinere pompputten (diepte -0,2m) en twee hemelwaterputten (diepte -2m) uitgegraven. In de zuidwestelijke hoek (gele zone) wordt een nieuwbouw voorzien op sleuffundering en palen. Ten noordoosten zal een septische put (oranje) gestoken worden.

Figuur 3 GRB-basiskaart met vereenvoudigde weergave van de geplande werken (bron: geopunt)

1.4.2 Advies

Op basis van de uitgevoerde prospectie kan een advies geformuleerd worden betreffende het al dan niet opnemen van bijkomende maatregelen in het kader van verder archeologisch onderzoek op het projectgebied Brugge Sint-Maartensplein. Bij de uitgevoerde prospectie werden verschillende sporen aangetroffen. De oudste gaan terug tot de 12de – 13de eeuw. Dit toont het archeologische potentieel van het projectgebied duidelijk aan. Omwille van deze reden wordt een vervolgtraject geadviseerd.

1.5 Programma van maatregelen vlakdekkende opgraving

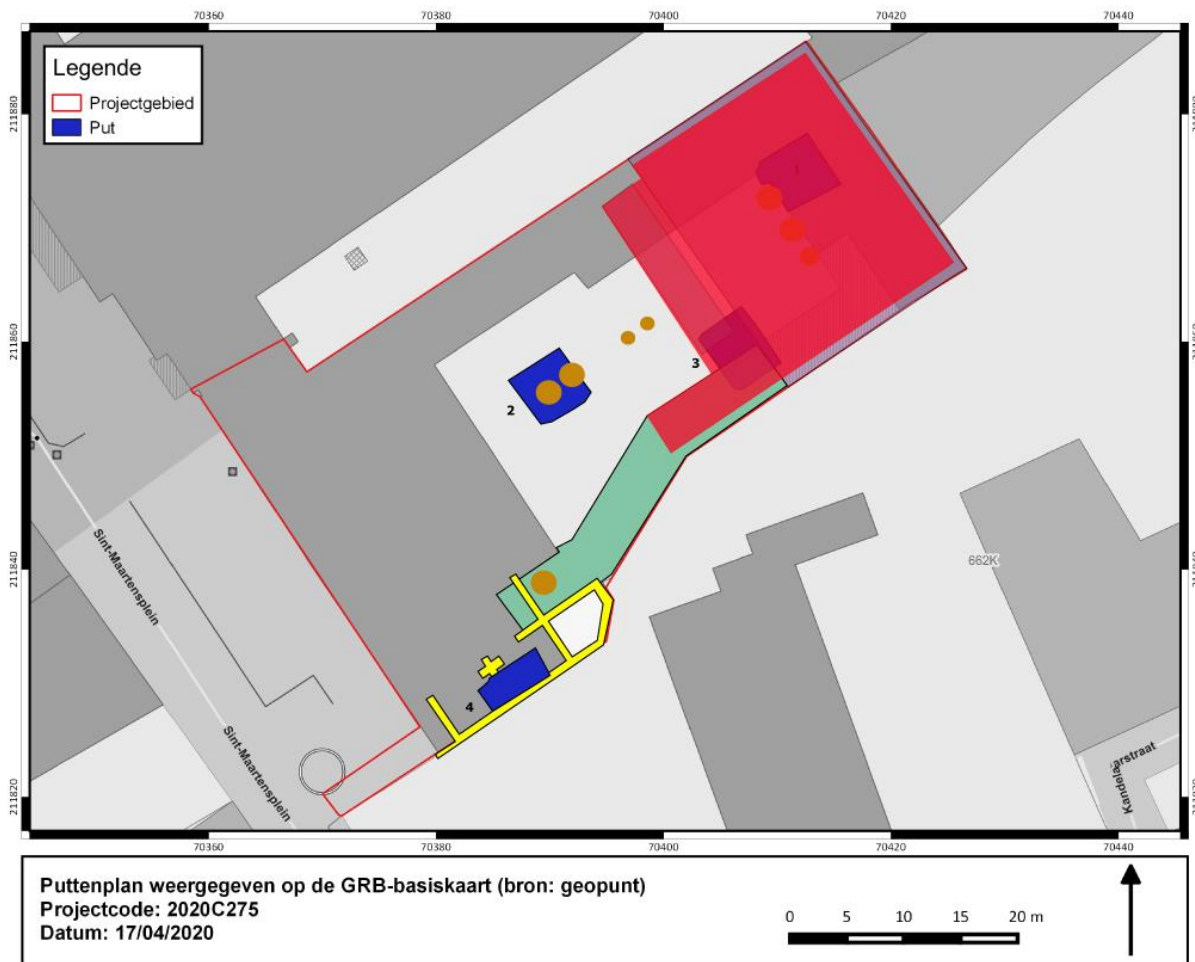
1.5.1 Afbakening

Op basis van de resultaten van het proefputtenonderzoek en de confrontatie met de geplande werken werd een zone geselecteerd voor vervolgonderzoek in de vorm van een **vlakdekkende opgraving**. Het gaat om de zone met volgende geplande werken: ondergrondse parkeergarage, wadi en een deel van het hellend vlak. In totaal gaat het om **537m²** (rood kader) waarbij rekening moet worden gehouden met een buffer van circa 2m ten opzichte van de bestaande grensmuren ten noorden, oosten en ten zuiden.

Deze aanbeveling werd getoetst aan de 4 criteria opgenomen in de Code van Goede Praktijk artikel 5.3:

- mogelijk: Voor de uitvoering van de opgraving zijn geen hindernissen bekend.
- nuttig: De opgraving is noodzakelijk. Gezien de aard van de werkzaamheden is het bodemarchief bedreigd.
- schadelijk: Gelet op de aard van de werken is een *in situ* bewaring ter hoogte van de geadviseerde zone niet mogelijk en is een opgraving de enige manier om eventueel aanwezige relictten te registreren, zonder dat de financiële kost hiervoor te hoog oploopt.
- noodzakelijk: Zoals aangehaald in voorgaande paragraaf is, t.g.v. de geplande werken, een *in-situ* bewaring onmogelijk. Omwille van dit gegeven wordt een vlakdekkende opgraving noodzakelijk geacht

Voor wat betreft de overige zones van de geplande werken wordt een vrijgave van het terrein geadviseerd. Voor de aanleg van de rioleringen (maximum -40cm onder het huidig oppervlak) en de aanleg van de groenzone (circa -15cm) onder het huidig oppervlak is voldoende buffer ten opzichte van het archeologisch niveau. Ter hoogte van werkput 2 zullen enkel de hemelwaterputten het bodemarchief verstoren. De hemelwaterputten liggen voor 90% binnen de reeds uitgegraven proefput. In deze proefput werden de archeologische sporen reeds geregistreerd. Ter hoogte van werkput 4 wordt de nieuwbouw gepland. Ook hier zullen de geplande werken het bodemarchief verstoren. Echter, rondom deze werkput werden verschillende betonnen funderingen waargenomen die de ondergrond reeds ernstig hebben verstoord (rode cirkel op figuur 3). Het gaat om de funderingen en putten van de voormalige sanitaire ruimte. Een opgraving in deze zone zou geen nieuwe informatie verschaffen omtrent de bewoning. Ter hoogte van de inrit is de buffer 0,5m.

Figuur 4 GRB-basiskaart met aanduiding van de zone met vlakdekkend opraving. (bron: geopunt)

1.5.2 Onderzoeksvragen

De onderzoeksvragen die bij een vervolgoopgraving minstens dienen beantwoord te worden zijn:

- a) Landschappelijk en bodemkundig
 - Is informatie te ontlenu m.b.t. de stratigrafie van de opgevlde geul?
 - Wat is de relatie tussen de aangetroffen resten, de vastgestelde stratigrafie, de bodemgesteldheid en het landschap (geomorfologie en reliëf)?
 - Wat is de geologische context van de aangetroffen archeologische resten?
 - Wat is de relatie tussen de landschappelijke ligging (geomorfologie en reliëf) en de conservering van de archeologische resten?

b) Bewoningssporen algemeen

- Zijn de buiten de contouren van de proefputten nog meer bewoningssporen aanwezig?
- Wat is de aard, datering en ruimtelijke samenhang van deze sporen?
- In hoeverre kunnen er gebouwplattegronden worden herkend en kunnen er uitspraken gedaan worden met betrekking tot typen plattegronden en functionele en constructieve aspecten van de gebouwen?
- Zijn er aanwijzingen voor interne organisatie binnen de gebouwen?
- Welke bijdragen en nieuwe inzichten leveren de specialistische onderzoeken van de verschillende materiaalcategorieën t.a.v. de bestaande kennis over de bewoning en economische activiteiten, het gebruik van het landschap en de natuurlijke vegetatie, de opbouw van de huizen en de aanpalende erven, het gebruik en herkomst van bouwmaterialen en brandstof, de bestaans economie en de culturele achtergronden van de bewoners?

c) Ophoging en verbetering terrein

- Welke constructies, lagen worden herkend m.b.t. het verbeteren van de gronden?
- Welke bijdragen en nieuwe inzichten leveren de specialistische onderzoeken m.b.t. het ophogingsproces van het terrein?

d) Ambachtelijke activiteiten

- Worden resten gevonden van ambachtelijke activiteiten (ververs) binnen het plangebied?
- Hoe uiten deze activiteiten zich in het sporenbestand (bakstenen structuren, lagen met organisch materiaal)?

e) Materiële cultuur

- Wat is de aard en datering van het vondstmateriaal?
- Wat is de conserveringsgraad van de verschillende materiaalcategorieën (inclusief aanwezig archeobotanisch en archeozoologisch materiaal)? Zijn er verschillen op te merken tussen de verschillende opgravingzones?
- Levert het vondstmateriaal nieuwe inzichten inzake ontstaans- en bewoningsgeschiedenis van de site?
- Is aan het vondstmateriaal informatie te ontleen over de voormalige bewoners/gebruikers van de bebouwing en hun eventueel uitgevoerde activiteit of ambacht?
- Is op grond van deze informatie een uitspraak te doen over de maatschappelijke status van de bewoners?
- Wat kan er op basis van het organisch vondstmateriaal gezegd worden over de functionele indeling, het voedselpatroon en de bestaans economie van deze bewoning?

f) Algemeen

- Hoe kaderen de resultaten van dit onderzoek binnen onze kennis van de stadsgeschiedenis/stadsontwikkeling van Brugge?
-

- Kan het opgravingsplan van de opgraving ten noordoosten van het plangebied aangevuld worden?

1.5.3 Onderzoeksstrategie en –methode

Voor de geadviseerde zone wordt, omwille van voorgaande argumentatie, een vlakdekkende opgraving als meest geschikte onderzoeksmethode naar voor geschoven. Het archeologisch onderzoek dient uitgevoerd te worden volgens de Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, zoals opgesteld door het Agentschap Onroerend Erfgoed. De geadviseerde zone wordt gekenmerkt door een **complexe, verticale stratigrafie** (zie archeologische niveaus in het VVR).

Het vlak wordt aangelegd door een graafmachine met een tandenloze bak, steeds onder toezicht van minstens de veldwerkleider. Er dient rekening gehouden te worden met de aanleg van diverse vlakken. Er dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van archeologische resten op geringe afstand t.o.v. het ‘maaiveld’ en net onder dikke puinpakketten. Het staat de veldwerkleider vrij om te bepalen of de opgraving zal gebeuren in één of meerdere opgravingsputten. De omvang van iedere put/ieder vlak is dusdanig dat er een goed ruimtelijk inzicht is en dat alle plannen naadloos aansluiten tot één overzichtelijk plan van het hele terrein. De opvullingsgeschiedenis van de geul, wordt gedocumenteerd aan de hand van weloverwogen geplaatste profielen, die haaks op de loop van deze geul geplaatst zijn, en aanvullende boringen. De beschrijvingen gebeuren in nauw overleg met de aardkundige. Ook de bemonstering gebeurt in nauw overleg met de specialisten. De geldende veiligheidsvoorschriften worden ten allen tijde gerespecteerd.

Indien resten van ambachtelijke (ververs)activiteiten worden aangetroffen dan moet een bemonsteringsstrategie besproken worden in nauw overleg met specialisten.

Elk vlak wordt gecontroleerd op de aanwezigheid van metal voorwerpen met behulp van een metaaldetector. Wanneer skeletten zouden worden aangetroffen worden deze vrijgelegd, schoongemaakt, gefotografeerd en beschreven conform de Code van Goede Praktijk (artikel 15.8, 4). Het vrijleggen en de registratie van de skeletten wordt minstens gecoördineerd door een fysisch antropoloog. Wat de vondsten betreft, die in aanmerking komen voor conservatie, wordt de selectie gemaakt door de veldwerkleider, onder begeleiding van de erkend archeoloog. Doel van de conservering is het stabiliseren van kwetsbare vondsten in functie van duurzaam behoud.

Er dienen duidelijke afspraken gemaakt te worden m.b.t. grondverzet. Indien de uitgegraven grond afgevoerd dient te worden, dienen goede afspraken gemaakt te worden voor een efficiënte grondafvoer. Er dient beklemtoond te worden dat het niveau van de grondwatertafel op de locatie hoog is. Het grondwaterpeil bevond zich tijdens de uitvoering van de prospectie op ca. 1,4m ten opzichte van het oppervlak. Om die reden zal er moeten gewerkt worden met meerdere pompompen.

1.5.4 Conservatiestrategie

Tijdens de vervolgoopgraving zullen vermoedelijk verschillende sporen/structuren aangetroffen worden, die materiaal opleveren dat in aanmerking komt voor conservatie. Het gaat hier zowel om organisch als anorganisch materiaal. Indien er fragiele vondsten worden aangetroffen moeten deze behandeld en bewaard worden zoals gesteld in de Code van Goede Praktijk.

1.5.5 Natuurwetenschappelijk onderzoek

Er wordt een stelpost voorzien van 15% van de totale kost.

1.5.6 Eindcriteria

De opgraving wordt als succesvol beschouwd indien alle waargenomen archeologische entiteiten op een wetenschappelijke wijze onderzocht zijn, er een beargumenteerd antwoord op de onderzoeksvragen geformuleerd kan worden en het eindrapport wordt opgeleverd.

1.5.7 Uitzonderingsmodaliteiten

Criteria die gehanteerd zullen worden om te bepalen in welke situaties bepaalde onderzoekshandelingen alsnog niet uitgevoerd moeten worden zijn hier niet van toepassing.

1.5.8 Uitvoeringstermijn en kostenraming

Voor de opgraving wordt een termijn van ongeveer 150 mandagen voorzien met een team van 5.

Voor de verwerking worden ongeveer 70 mandagen voorzien.

Voor het natuurwetenschappelijk onderzoek wordt een budget van 15% voorzien van deze totale kost.

1.5.9 Noodzakelijke competenties van de uitvoerders

Het veldteam bestaat minimaal uit:

- een veldwerkleider (onder auspiciën van een erkend archeoloog), deze veldwerkleider beschikt over voldoende ervaring in stedelijke contexten in Vlaanderen. Minimaal heeft hij/zij 2 jaar opgravingservaring op stedelijke contexten, aangetoond via CV.
 - één assistent-archeoloog, hij/zij heeft minstens 1 jaar opgravingservaring op stedelijke contexten, aangetoond via CV.
-

- aangevuld met medewerkers die houder zijn van een diploma zoals omschreven in het archeologiebesluit.

Voor de begeleiding van de opdracht dient de veldwerkleider zich te laten ondersteunen door één of meerdere specialisten en regiodeskundigen, die hem bijstaan bij de uitvoering van de opgraving indien deze expertise intern niet beschikbaar is. Deze specialist beschikt over een aantoonbare en ruime ervaring met stadskernonderzoek in het algemeen en binnen de stad Brugge in het bijzonder.

Het projectteam wordt daarenboven bijgestaan door een aardkundige die minstens 1/5 van de duur van het veldwerk op het terrein aanwezig is. De aardkundige ondersteunt de archeologen bij de analyse van de bodemkundige/landschappelijke context en bij de interpretatie van sporen en structuren.

1.5.10 Risicofactoren

Uitvoerend personeel die werkzaamheden uitvoeren in de nabije omgeving van een draaiende graafmachine moeten visueel duidelijk herkenbaar zijn zoals gebruikelijk. Omwille van veiligheid en stabiliteit moet voldoende afstand worden gehouden van de grensmuren in het noorden, oosten en zuiden van de geselecteerde zone.

1.5.11 Vondsten

Conservatie en overdracht van het archeologisch ensemble gebeurt na afloop van de opgraving conform aan de artikels 5.2.1, 5.2.2 en 5.2.3 van het Onroerend Erfgoeddecreet. Bij de start van de opgraving worden door de erkende archeoloog en de initiatiefnemer duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot de overdracht van het archeologisch ensemble bij de eigenaar en het erkende onroerend erfgoeddepot of andere bewaarder van het archeologisch ensemble. Na het beëindigen van de verwerking en het opleveren van de eindrapportage vindt de overdracht van de vondsten plaats.

1.6 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2020

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

